

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets § 71-tilsyn

Dato: 08-11-2019
Enhed: JURPSYK
Sagsbeh.: DEPMAS
Sagsnr.: 1908913
Dok. nr.: 1017236

Folketingets § 71-tilsyn har den 11. oktober 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 6 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 6:

”Kan ministeren sende en samlet oversigt over samtlige satspuljemidler og finanslovsbevillinger til nedbringelse af tvang i psykiatrien samt hvordan de afsatte midler er blevet anvendt?”

Svar:

I tabel 1 nedenfor fremgår en oversigt over større nationale tiltag, der har til formål at nedbringe og forebygge anvendelsen af tvang i psykiatrien. Oversigten omhandler tiltag fra satspuljeaftaler og finanslovsaftaler. Dertil kommer, at regionerne selv har igangsat projekter og tiltag på området, som ikke fremgår af oversigten nedenfor. Besvarelsen er afgrænset til tiltag siden 2010.

Tabel 1	
Nationale tiltag med fokus på at nedbringe og forebygge anvendelsen af tvang, 2010-2019	
Tiltag med fokus på at nedbringe og forebygge anvendelsen af tvang	Samlet afsat beløb
Aftale om finanslov for 2019 Nationale standarder for intensive sengeafsnit i psykiatrien. Sundhedsstyrelsen har i september 2019 anbefalinger til Intensiv behandling til mennesker med svær psykisk lidelse	0,6 mio. kr. i 2019
Nye intensive sengeafsnit i psykiatrien. Midlerne afsættes til regionernes oprettelse af intensive sengeafsnit i psykiatrien på baggrund af Sundhedsstyrelsens anbefalinger.	70 mio. kr. årligt i permanente midler
Intensive børne- og ungdomspsykiatriske specialiserede teams. Midlerne afsættes til regionerne til oprettelse af børne- og ungdomspsykiatriske specialiserede teams, der skal forebygge tvangsindlæggelser og tvang blandt børn og unge.	30 mio. kr. årligt i permanente midler
Aftale om satspuljen på sundhedsområdet for 2018-2021 Model for fælles tværsektorielle teams med henblik på nedbringelse af tvang, Sundhedsstyrelsen har udarbejdet anbefalinger til model for tværsektorielle teams med udgangspunkt i erfaringerne fra allerede kendte evidensbaserede metoder.	0,5 mio. kr. i 2018
Pulje til udbredelse af fælles tværsektorielle teams med henblik på nedbringelse af tvang.	23,5 mio. i alt i perioden 2018-2021
Aftale om satspuljen på sundheds- og ældreområdet for 2017-2020 Informations- og uddannelsesaktiviteter for patientrådgivere. Ifølge psykiatriloven skal der beskikkes en patientrådgiver for enhver, der tvangsindlægges, tvangstilbageholdes eller undergives tvangsbehandling mv. Midlerne skal understøtte informations- og uddannelsesaktiviteterne til patientrådgiverne, så de er klædt på til at varetage opgaven.	1,6 mio. kr. i alt i perioden 2017-2020
Aftale om finansloven for 2014 Partnerskaber om tvangsnedbringelse. Midlerne afsættes til at indgå partnerskaber med regionerne til opnåelse af målsætningen om halvering af tvangsansøgningen.	50 mio. kr. årligt i permanente midler
Bedre fysiske rammer. Midlerne afsættes til en ekstra anlægsindsats for at understøtte fysiske rammer for at nedbringe anvendelsen af tvang i psykiatrien.	100 mio. kr. i alt i 2014

Aftale om satspuljen på psykiatriområdet for 2014-2017	
Forsøg med bæltefrie/tvangsfrie afdelinger. Midlerne afsættes til at afprøve metoder, der giver de psykiatriske afdelinger erfaringer med afskaffelse af fysisk tvang på udvalgte lukkede afsnit.	73,6 mio. kr. i alt i perioden 2014-2017
Aftale om satspuljen på sundhedsområdet for 2013-2016	
Pilotprojekter om brugerstyrede senge i psykiatrien. Projekter hvor visiterede patienter på eget initiativ kan lade sig indlægge i kortere tid og forebygge, at sygdommen forværres evt. med tvangsforanstaltninger til følge.	64,4 mio. kr. i alt i perioden 2013-2016
Aftale om satspuljen på sundhedsområdet for 2011-2014	
Gennembrudsprojekt om nedbringelse af tvang. Midlerne afsættes til et projekt om brug af tvang i psykiatrien med særligt fokus på aktiviteter herunder motion som redskab til nedbringelse af anvendelsen af tvang.	18,6 mio. kr. i alt i perioden 2011-2014
Aftale om satspuljen på sundhedsområdet for 2010-2013	
Forsøg med " <i>Den gode psykiatriske afdeling</i> ". Kvalitetsprojekt med kompetenceudvikling og efteruddannelse af personale, bl.a. med fokus på viden om konstruktive kommunikationsformer, konflikthåndtering og risikovurderinger, der skal medvirke til at forebygge tilspidsede situationer og nedbringe anvendelse af tvang.	32 mio. kr. i alt i perioden 2010-2013

For at sikre opfølgning på partnerskaberne om tvangsnedbringelse som følge af finansloven for 2014 blev der i februar 2014 etableret en Task Force for Psykiatriområdet i regi af Sundhedsstyrelsen, som har til formål at følge og fremme udviklingen på psykiatriområdet, specielt i forhold til nedbringelse og forebyggelse af tvang. I Task Forcen deltager ledelsesrepræsentanter fra regionerne, Danske Regioner, KL, Sundheds- og Ældreministeriet, Social- og Indenrigsministeriet, Sundhedsdatastyrelsen og Sundhedsstyrelsen.

Det bemærkes, at oversigten omfatter tiltag specifikt målrettet nedbringelsen og forebyggelsen af tvang, eller hvor dette er et af de primære formål med tiltaget. Der er fx i forbindelse med satspuljeaftalen for 2015-2018 og økonomiaftalen med regionerne for 2019 afsat midler målrettet psykiatrien, hvor tvang ikke har været et specifikt fokusområde, men hvor fx midlerne alligevel godt kan have haft betydning for regionernes arbejde med at nedbringe tvang i psykiatrien, fx ved ansættelse af aktivitetsmedarbejdere eller lignende tiltag.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Maja Sørensen